

รูปแบบการพัฒนาบุคลากรที่พึงประสงค์ของชุมชน

ร้อยตำรวจโทหญิง ลัดดาวรรณ หอมหวล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

ปีการศึกษา 2552

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

**PERSONALITY DEVELOPMENT MODEL OF POLICE
DESIRABLE IN COMMUNITY**

POL. LT. LADDAWAN HOMHOUN

**Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the Doctor
of the Philosophy Degree in Education for Locality Development
Nakhon Si Thammarat Rajabhat University
Academic Year 2009**

หัวข้อวิทยานิพนธ์

รูปแบบการพัฒนาบุคลิกภาพตำรวจที่พึงประสงค์ของชุมชน

ผู้วิจัย

ร้อยตำรวจโทหญิง ลัดดาวรรณ หอมหวล

สาขาวิชา

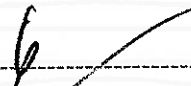
การศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชูศักดิ์ เอกเพชร)

คณะกรรมการสอบ

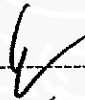
ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เหม ทองชัย)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชูศักดิ์ เอกเพชร)

พ.ศ.๑.๓. ๐๗๖.

กรรมการ

(พลตำรวจโท ธีรวุฒิ บุตรศรีภูมิ)

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ไว้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาคุณวุฒิปบัณฑิต สาขาการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิสิทธิ์พร สถิตย์ภาคกุล)

คณบดีคณะครุศาสตร์

(อาจารย์อำพล สิริพันธ์)

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

วันที่ 20 เดือน กรกฎาคม พ.ศ.2552

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	รูปแบบการพัฒนาบุคลิกภาพตำรวจที่พึงประสงค์ของชุมชน
ผู้วิจัย	ร้อยตำรวจโทหญิง ลัดดาวรรณ หอมหวล
สาขาวิชา	การศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น
ประธานอาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.ชูศักดิ์ เอกเพชร

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการพัฒนาบุคลิกภาพตำรวจที่พึงประสงค์ของชุมชน 2) เพื่อสร้างรูปแบบพัฒนาบุคลิกภาพตำรวจที่พึงประสงค์ของชุมชน 3) เพื่อประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบพัฒนาบุคลิกภาพตำรวจที่พึงประสงค์ของชุมชนที่พัฒนาขึ้น โดยมีขั้นตอนในการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับพัฒนารูปแบบ โดยการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการเก็บข้อมูลภาคสนาม แล้วนำข้อมูลมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการสร้างรูปแบบ ขั้นที่ 2 สร้างรูปแบบจำลองดำเนินการ 3 ขั้นตอน คือ การสร้างรูปแบบ การประเมิน โครงร่างรูปแบบ และการปรับปรุง โครงร่างรูปแบบ ผลจากการดำเนินการจะได้รูปแบบจำลอง และขั้นที่ 3 ดำเนินการประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบ โดยการดำเนินการปฏิบัติการกับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นและประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบเพื่อให้ได้รูปแบบที่สมบูรณ์

ผลการวิจัยพบว่า

ขั้นที่ 1 จากการศึกษาภาคสนามพบว่า ตำรวจมีปัญหาด้านความรู้ เจตคติ และทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลิกภาพและ โอกาสการได้พัฒนาน้อย ทั้งบุคลิกภาพภายนอก ด้านความพร้อมของร่างกาย ด้านกิริยาท่าทาง ด้านการเจรจา ด้านการแต่งกาย และการพัฒนาบุคลิกภาพภายใน ด้านการปฏิบัติงาน ด้านจรรยาวิชาชีพ ด้านการควบคุมอารมณ์ และด้านปฏิสัมพันธ์ในสังคม ในขณะที่มีความต้องการให้เข้ากระบวนการพัฒนา บุคลิกภาพภายนอก และบุคลิกภาพภายในมาก สำหรับผลการศึกษาจากเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าตำรวจมีข้อจำกัดและปัญหาที่มาจากลักษณะส่วนบุคคล การคัดเลือกบุคคลเข้าเป็นตำรวจ มุ่งคัดเลือกคนที่มีความรู้ทางวิชาการมากกว่า การคัดเลือกคนดีและบุคลิกภาพเหมาะสมที่จะเป็นตำรวจ ซึ่งสิ่งเหล่านี้นำไปสู่ข้อจำกัดและปัญหาในการพัฒนาบุคลิกภาพให้เป็นที่พึงประสงค์ของชุมชน

ขั้นที่ 2 สร้างรูปแบบจำลอง สร้างโครงร่างรูปแบบโดยนำข้อมูลพื้นฐานที่ได้จากการศึกษาขั้นที่ 1 มากำหนดกรอบในการสร้างโครงร่างรูปแบบที่ประกอบด้วย 1) ปัญหาและความจำเป็น 2) จุดมุ่งหมายของรูปแบบ 3) โครงสร้างของรูปแบบ และตรวจสอบโครงร่างรูปแบบที่สร้างขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน พบว่าโครงร่างรูปแบบมีความเหมาะสมและสอดคล้องในระดับเห็นด้วย

ขั้นที่ 3 ดำเนินการประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบ ผลการดำเนินการ 2 ขั้นตอน คือ ผลการนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ปฏิบัติการกับกลุ่มตัวอย่าง 30 คน โดยมีการวัดก่อนหลังการปฏิบัติการ พบว่าระดับความรู้เรื่องการพัฒนาบุคลิกภาพภายนอกและการพัฒนาบุคลิกภาพภายในของกลุ่มตัวอย่างหลังการเข้าร่วมปฏิบัติการสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมปฏิบัติการ และเมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ เจตคติ และทักษะ พบว่าหลังการเข้าร่วมปฏิบัติการคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเข้าร่วมปฏิบัติการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ทั้ง 2 หน่วยพัฒนา ส่วนผลประเมินความเหมาะสมของรูปแบบและการจัดปฏิบัติการในแต่ละหน่วยพัฒนา สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยจึงได้รูปแบบที่สมบูรณ์ สามารถนำไปปฏิบัติการพัฒนาตำรวจชั้นประทวนต่อไป

ABSTRACT

The Title Personality Development Model of Police Desirable in Community
The Author Pol. Lt. Laddawan Homhoun
Program Education for Locality Development
Thesis Chairman Associate Professor Dr. Mairtree Chantra
Thesis Advisor Associate Professor Dr. Chusak Ekpetch

The purposes of this research were as follows: (1) to study the problems and need assessment in developing the police personality that the community desires; (2) to construct the development model of the police's personality that the community desires; and (3) to evaluate and verify the developed model which was divided into 3 stages of research as follows: stage 1 was the stage of studying the need basic information for constructing the model from the documents and field research ; stage 2 was the stage of constructing the simulated model which was conducted in 3 stages; that is, the model construction, the construction outline evaluation, and outline construction verification; and stage 3 was the stage of evaluating and verifying the model by using the sample population in the experiment with the developed model, and then verified the model for the completeness.

The research findings was as follow:

Stage 1 was the result from the field research. It was found that the police officers lacked the knowledge, the attitude and basic skills on personality along with fewer chances of development in both external personality (physical fitness, manners, interaction, dressing) and internal personality development (task holding, code of conduct, emotional control, and community interaction). They highly desired to be involved in development both internal and external personality. The findings from the studying of documents and research findings revealed that the police officers had limitations on personal personality and the screening before being the police, which emphasized knowledge more than courteousness and suitability of being a good police officer. These limitations led to the problems in personality development to meet the community desire.

Stage 2 was the stage of constructing the simulated model. The basic information gathered from the first stage was used to specify the framework outlines of the model which consisted of (1) problems and need assessment, (2) model objectives, (3) outlines of the model and verification of the model which was inspected by 9 subject mater specialists. The designed model was found to be suitable and correlating in the desirable level.

Stage 3 was the stage of evaluation and verification. From the 2-stage procedures, it was found that the level of the knowledge gained on the external and internal personality development after employing the model to 30 sample population in the experiment was higher than before the experiment. The comparison result between before and after the experiment was shown to be different at the level of 0.05 on the aspects of achievement, attitude, and skills in both units of development.

The result on the suitability of each unit of development was found to be correlating to the research objectives, which resulted in complete model, and could be used for the higher rank police officers.

กิตติกรรมประกาศ

คุณฉันทิพนธ์เรื่อง รูปแบบการพัฒนาบุคลากรตำรวจที่พึงประสงค์ของชุมชน ได้รับความสำเร็จเรียบร้อย เนื่องจากความกรุณาอย่างสูงของ รองศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา ประธานอาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ชูศักดิ์ เอกเพชร อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งท่านได้กรุณาตั้งข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ และตรวจแก้ไขในการจัดทำคุณฉันทิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบพระคุณ พลตำรวจโท วุฒิ พัวเวส ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ พลตำรวจตรี ปัญญา มาเม่น รองผู้บัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง พลตำรวจตรี วิชาญ ทองประชาญ รองผู้บัญชาการสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ และผู้เชี่ยวชาญที่ได้สละเวลาตรวจโครงสร้างรูปแบบ และตรวจเครื่องมือทุกท่านที่กรุณาตรวจ ให้คำแนะนำ และข้อเสนอแนะต่างๆ เกี่ยวกับเครื่องมือในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ พลตำรวจโท ธาณี ธวิขศรี ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค 8 พลตำรวจตรี วรเวทย์ วินิตเนตยานนท์ รองผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค 8 พลตำรวจตรี กระจ่าง สุวรรณรัตน์ ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่กรุณาให้สัมภาษณ์ ให้คำแนะนำ และให้ข้อเสนอแนะต่างๆ เกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรของตำรวจ ให้เป็นที่พึงประสงค์ของชุมชน

ขอขอบพระคุณผู้บังคับบัญชาและเพื่อนข้าราชการตำรวจในสังกัดกองกำกับการ 6 สถานีตำรวจน้ำ 2 และสถานีตำรวจน้ำ 4 กองกำกับการ 6 กองบังคับการตำรวจน้ำ ทุกท่านที่มาร่วมเป็นวิทยากร พี่เลี้ยง และกลุ่มตัวอย่างในการปฏิบัติการรูปแบบที่พัฒนาขึ้น

ขอขอบคุณองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี และวัดโมกขพลาราม ที่ให้ความอนุเคราะห์ใช้สถานที่ในการดำเนินการปฏิบัติการ

คุณค่าและประโยชน์ใดๆ ที่เกิดจากคุณฉันทิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาแด่ คณะครูอาจารย์ทุกท่านที่อบรมสั่งสอนผู้วิจัยมาแต่เล็ก และบิดามารดา ผู้เป็นครูคนแรกของผู้วิจัย

ร้อยตำรวจโทหญิง ลัดดาวรรณ หอมหวล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
กรอบแนวความคิดในการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	8
ข้อจำกัดของการวิจัย	9
นิยามศัพท์เฉพาะ	9
ประโยชน์ของการวิจัย	13
2 เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
แนวคิดเกี่ยวกับตำรวจ	15
แนวคิดเกี่ยวกับบุคลิกภาพ	35
แนวคิดและเทคนิควิธีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	67
แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้และจิตวิทยาการให้การศึกษาแบบผู้ใหญ่	84
แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ	93
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	106
งานวิจัยในประเทศ	106
งานวิจัยในต่างประเทศ	109

บทที่

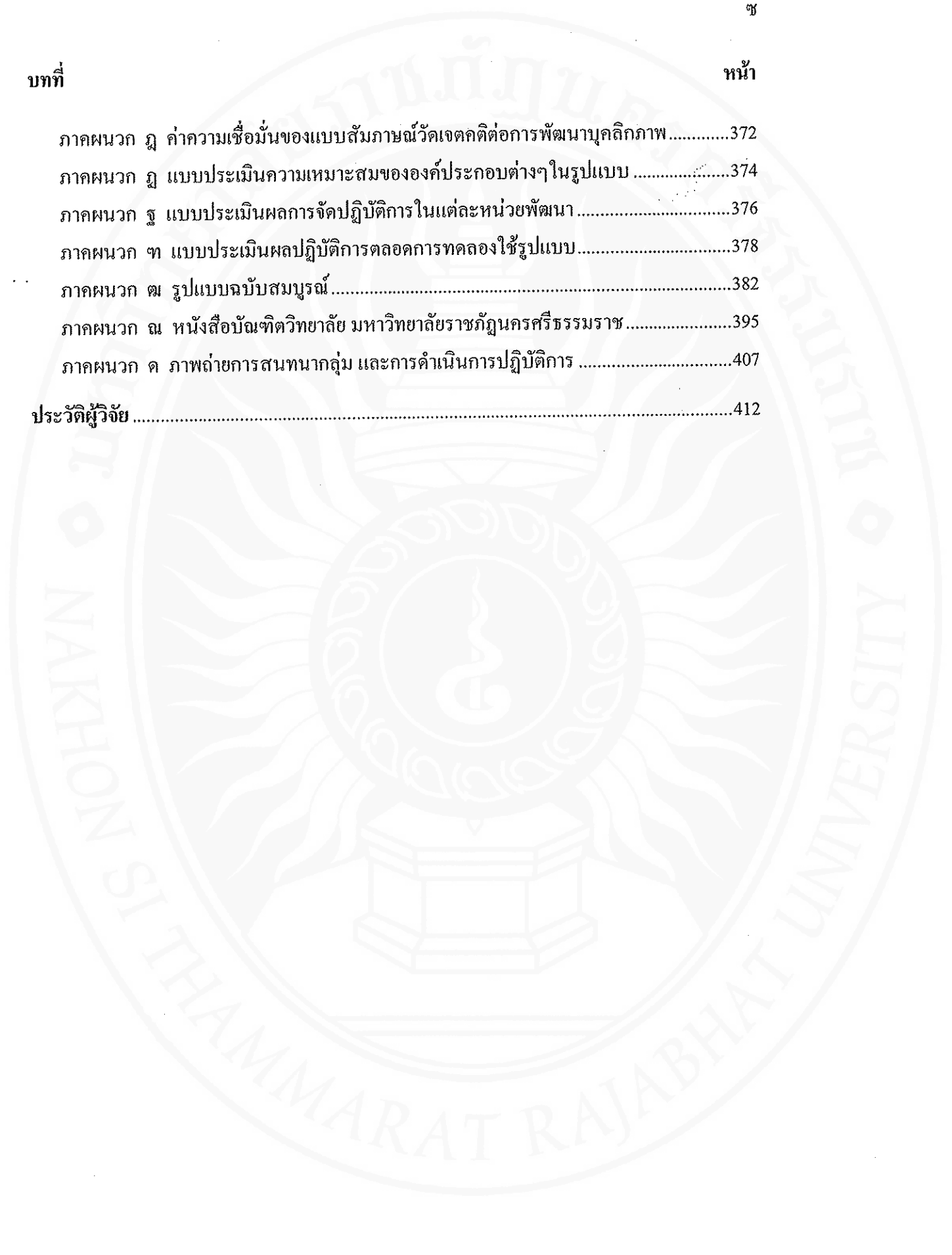
หน้า

3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	113
	ขั้นที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการสร้างรูปแบบ	113
	ขั้นที่ 2 สร้างรูปแบบพัฒนาบุคลิกภาพตำรวจที่พึงประสงค์ของชุมชน.....	118
	ขั้นที่ 3 ดำเนินการประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบ	121
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	128
	ขั้นตอนที่ 1 ผลการศึกษาเพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการพัฒนา บุคลิกภาพตำรวจที่พึงประสงค์ของชุมชน	128
	ขั้นตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบพัฒนาบุคลิกภาพตำรวจ ที่พึงประสงค์ของชุมชน.....	142
	ขั้นตอนที่ 3 ผลการดำเนินการทดลองใช้และปรับปรุงรูปแบบ	157
5	สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	183
	สรุปผลการวิจัย.....	183
	อภิปรายผลการวิจัย.....	197
	ข้อเสนอแนะ	208
	บรรณานุกรม	211
	ภาคผนวก.....	223
	ภาคผนวก ก แบบสนทนากลุ่ม สรุปการสนทนากลุ่ม	224
	ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์ตำรวจต้นแบบ บทสัมภาษณ์ตำรวจต้นแบบ บทสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ.....	239
	ภาคผนวก ค รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจโครงสร้างรูปแบบ.....	281
	ภาคผนวก ง แบบประเมิน โครงสร้างรูปแบบ	286
	ภาคผนวก จ ค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบประเมิน โครงสร้างรูปแบบ	292
	ภาคผนวก ฉ รายนามวิทยากรดำเนินการปฏิบัติการ.....	294
	ภาคผนวก ช รายนามตำรวจกลุ่มตัวอย่างผู้เข้าร่วมปฏิบัติการ	297
	ภาคผนวก ซ คู่มือดำเนินการปฏิบัติการของวิทยากร.....	300
	ภาคผนวก ฌ คู่มือผู้เข้าร่วมปฏิบัติการ.....	327
	ภาคผนวก ฉ แบบทดสอบก่อนและหลังการเข้าร่วมปฏิบัติการ	354

บทที่

หน้า

ภาคผนวก ก	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์วัดเจตคติต่อการพัฒนาคุณภาพ.....	372
ภาคผนวก ข	แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบต่างๆในรูปแบบ	374
ภาคผนวก ค	แบบประเมินผลการจัดปฏิบัติการในแต่ละหน่วยพัฒนา	376
ภาคผนวก ง	แบบประเมินผลปฏิบัติการตลอดการทดลองใช้รูปแบบ	378
ภาคผนวก จ	รูปแบบฉบับสมบูรณ์	382
ภาคผนวก ฉ	หนังสือบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช	395
ภาคผนวก ช	ภาพถ่ายการสนทนากลุ่ม และการดำเนินการปฏิบัติการ	407
ประวัติผู้วิจัย		412

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ปัญหาและความต้องการพัฒนาบุคลิกภาพตำรวจที่พึงประสงค์ของชุมชน	129
2 ผลการประเมินความเหมาะสมของโครงร่างรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ	150
3 ผลการประเมินความสอดคล้องของโครงร่างรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ	151
4 เปรียบเทียบประเด็นการแก้ไขปรับปรุงโครงร่างรูปแบบระหว่างก่อนกับหลัง โดยผู้เชี่ยวชาญประเมิน	152
5 จำนวนและร้อยละของข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง	162
6 จำนวนและร้อยละ ระดับความรู้ของตำรวจกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังเข้าปฏิบัติการ	167
7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลต่าง คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ ของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการปฏิบัติการใช้รูปแบบ	168
8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลต่าง คะแนนเฉลี่ยระดับเจตคติ ของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการปฏิบัติการใช้รูปแบบ	170
9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลต่าง คะแนนเฉลี่ยระดับพฤติกรรม ที่กระทำได้ของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการปฏิบัติการใช้รูปแบบ	171
10 ระดับความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาบุคลิกภาพตำรวจที่พึงประสงค์ ของชุมชน	173
11 ผลการประเมินการดำเนินการปฏิบัติการในแต่ละหน่วยพัฒนาของกลุ่มตัวอย่าง	174
12 ผลการประเมินผลการปฏิบัติการตลอดการทดลองใช้รูปแบบของกลุ่มตัวอย่าง	175
13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและผลต่าง คะแนนเฉลี่ยระดับความพึงพอใจ ของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติการกิจของตำรวจก่อนและหลังการปฏิบัติการ ปฏิบัติการใช้รูปแบบ	179

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย.....	7
2 Model โครงสร้างรูปแบบ.....	11
3 Model การพัฒนาสำรวจ.....	34
4 กระบวนการพัฒนาคุณภาพ.....	47
5 Model การพัฒนาคุณภาพสำรวจที่พึงประสงค์ของชุมชน.....	58
6 กรอบแนวคิด คุณภาพสำรวจที่พึงประสงค์ของชุมชน.....	66
7 ระบบการออกแบบการเรียนการสอน โดย ทิศนา แจมณี.....	73
8 ขั้นตอนการพัฒนาคุณภาพภายนอก ด้วย Walk rally.....	78
9 กรอบคิดการเข้าค่ายพัฒนาจิตใจ.....	82
10 ความสัมพันธ์ของการรับรู้ เจตคติและพฤติกรรมตามกฎข้อที่ 1.....	87
11 ความสัมพันธ์ของการรับรู้ เจตคติ และพฤติกรรมตามกฎข้อที่ 2 และข้อที่ 3.....	88
12 ความสัมพันธ์ของการรับรู้ เจตคติ และพฤติกรรมตามกฎข้อที่ 2 และข้อที่ 3.....	88
13 แนวคิดรูปแบบเชิงระบบรูปแบบการพัฒนาคุณภาพสำรวจ ที่พึงประสงค์ของชุมชน.....	105
14 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	114
15 การสุ่มตัวอย่างเพื่อการสนทนากลุ่ม.....	116
16 ฐานกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพภายนอก.....	159